

ᐅᐅᐅᐅᐅᐅᐅᐅ
MALIGALIQUIYIKKUT
DEPARTMENT OF JUSTICE
MINISTÈRE DE LA JUSTICE

Nunavunmi Ministaujuq Maligaliqijitkunni – Nunavut Atan'ngujaluaq Palihimaq Havaqatigiikhutik Aturniaqtamingnik Uqaqtaat 2019-2021

Hamna Havaqatigiikhutik Aturniaqtamingnik Uqaqtaat takupkaidjutikhat ilitarijaujukhanik tamangnin ilaujunik taima palihimauniq Nunavunmi aadjikutaittuq Avikturniann.

Nunavut Kavamanga (GN) ukuallu Kavamanga Kanatami (GC) ilauqatigiiktut 20 ukiuni kantulaaqatut piqautikhanik ihuaqtumik Palihimatkut atuqtakhanik Nunavunmi ikajuutikhainnik Palihimat (Palihimatkut) Avikturnianni Palihimat Ikajuutikhainnik. Hamna kantulakhat naunairutiinga havaqatigiigutikhat havaktakhangitlu Nunavunmi Kanatamilu havaqatigiiglutik tunijaangat Nunavunmiutat palihamat ikajuutikhanik aulajukhanik ihuaqtumik, pitquhiliqinikkut ihumagijakhanginnik.

Havakhimmarluti hivulliutijakhani naunaiqtauhimajunik Nunavummiunit, Nunavut Kavamanga Palihimatlu havangniaqtut ihuaqtumik havaqatigiigutikhainnik Inuit nunatlu ihumagilugit inungnut qajangnaitkutikhat tuhaqtitinikkut, takunnaqtumik, kiunnaqtuniklu ikajuutikhainnik ihariagijainnut nunallaani ajuqhautiqaqtunut, ihuinnaaqtailitikhainnik/ ikiglitikhanik uuktuutikhat.

Palihimatkut tikinnahuaqtaqhait ihuarijaujut GN-kunnit Palihimatkunillu piniaqtait talvuuna havaqatigiikhutik hivulliutijakhait ikajuutauniaqtut inuuhiringnaqtumik qajangnaitumiklu nunallaani Nunavunmi naunairlugulu Palihimat akhuuqpaktut havadariktumik kiunnaqtumiklu inungnut tigumiaqtiujunullu ihumagijainnik.

Hapkuat tamarmik hivulliutijumajait:

- (i) *Atuqtukhanik Inungnit itquumagijaulutik havaqatigilugillu Inuinarnik;*
- (ii) *Kiudjutikhanik munarijakhait kavamaliqidjutikharnik nunallaani tamaini;*
- (iii) *Ikajuutikhanik Nunallaani Ajuqhautiqaqtunut; imaalu,*
- (iv) *Ihuinnaaqtailiqikhainnik/ Ihuinaaqnikkut Ikiijuummiutikhainniklu*

Atuqtukhanik Inungnit itquumagijaulutik ikajuutikhainniklu Inuit

Idjuhinga aallanganialu palihimauniup avikturhmanianni atuqtauliqhimajuuq hivuanni Nunavutim. Palihimatkut ihuaqtunik hamaniitpaktut ikajurhuaqhutik imaalu havaarijamikkut munaqhiplutik atugakhanik Ukiuqtaqtumi. Taimaattumik, havaqatigiigutat Inuinnarnik pijariaaqtut ukpirnaqtumik uukturlutik atuqtakharnik ihuarutikharnik havaarijamingni. Hamna pittaaqtaqut Nunavunmi havakhimmarluta ikajuqatigiiklutallu havaqatigiikluta ihuaqtumik tuhaqtivaluta uqaqatigilugillu nunallaani Inuillu.

Hapkuat hivulliutijakhat:

- Naunairlugu atuqtaujukhaq akhuurutaulunillu Inuktut havagvianni. Nunavut Kavamatkut Palihimatkutlu angiqatigiikhimayut akhurutauhimayut palihimaliqinikkut uqagiaqaqtat Inuit uqauhigiyainik, talvuuna nunalaani palihimangitlu qayangnairutikharnik. Ilaqarniaqturlu, Nunavut Kavamangit Palihimatkutlu havangniaqtun piqarianganik atiqtuivikharnik, ikayuutikhanik umingalu titiqqidjutikharnik Nunavunmiunun Inuit uqauhiagut;
- Akhuuqhalugit uuktuqulugillu ilautqulugit Inuinnarnik palihimakhanik havaktikhaniklu aullaranginnaqtumik;
- Ilitturipkarlugit nutaat palihimakhat tikilihaaqtut Nunavunmut tuhaqtitaujukhanik havaktiit ilihimayukhat, mihingnautiqaqhimayutlu tapkuninga, Inuit pitquhingit atuqhimaatqangitlu: ilihagtugit kangiqhipkaidjutikhainnik idjuhiinnik Inuit Palihimatkullu; ilihautlugillu kangiqhittiarutikhainnik nunallaani havagvikhainni; imaalu akhuuqhalugit aullaranginaqtumik iliharvikhanik tadjja palihimaujunut;
- Palihimatkut nuutiqtaujut talvunga "V" Havagviat qaujihaqtaujukhat ukiuqtqtumi ihuariakhaita qaujihaqtaulutik; imaalu
- Naunaittitarutikhainnik palihimakhat piqaqtukhat ihuaqtumik palihimaunirmik unnghiktunni numaptingni. Hamna anginiqaqtuq inuuttitarutikhanut hivuranaittumiklu palihimanut nunanutlu kivgaqtuivigijanut.

Munarijakhait kavamatkut nunallaatlu

Kavamaudjutiingni, tunijauhijugut munaqidjutikhaptingnik ihuaqtumik, ihumagilugit munaqidjutikhavut pidjutigiplugit tamaita Nunavunmiut. Taimatullu, tunijauhijugut munaqidjutikhaptingnik kavamatkut kiunnaqtunik qanuriliurutainnut. Taimaittumik, humaliurutikharnik, palihimatkut ilitugipkaiyaangat tamangnik ihuariyaungitunik palihimangit ihuinaaqhimayunik. Uqautigiyakhavut hapkuat ihuigijaujut Nunavunmi qiniqhialutik nutaanik ihuaqhautikhainnik aulladjutikhanut kiinaujaliqinirmut akhuurutigit palihimaunirmik avikturhianianni imaalu aullaranginnaqtumik, amiqhinikkut inungnik qaujimaadjuikhainnik tamainnik atuqtakhainnik ihuaqhautikhat palihimat ihivriudjutikharnik atuqtakhainik ilitugipkaiyaangat tamangnik ihuagiyaungitunik palihimangit ihuinaaqhimayunik.

Hapkuat hivulliutijakhat:

- Havaqatigiigutikhainnik Nunavut Kavamangata Palihimatkullu ihuaqhautikhanik atuqtaujukhanut ajuqhautaujunik;
- Ihuagijaungitunik palihimangit ihuinaaqhimajunik taima ihuaqhaqtaujukhat qillaminuaq. Palihimatkut piqaqtun titiraqhimajumik nanminik ihivriudjutikhamik atuqtakhainik ilituripkaiyaangat tamangnik ihuagiyaungitunikpalihimangit ihuinaaqhimajunik. Havangniaqtugut naunaijaanganik nunalaanitunik ilihimajukhat malikhautikhat maliktakhangit taima ihumagijaqarumik talvuuna palihimanik ihuinaaqitunik Nunavunmi; imaalu

- Naunairlugit ihuaqtunik tuhaqtirutikhanik akunngani nunalaaniitunik piqaqtukharnik ihumagijauhimagiyunik havaqatigiigutikhainnik Nunavunmiunik palihimangitlu. Uumunga ihumaliurutikhangit, ihuaqtumik ilaudjutikhanik Palihimatkut Nunavut Kavamanga Hamilatkut katimajit nunalaanilu ilaujunik, nunalaanilu ilihaqtuliyikkut nunalaani havaqatigiiktut, ikayuutiqarniaqtun munaridjutikhaniklu.

Nunallaani Ajuqhautiqaqtunut

Inulrammiit

Nunavut amigaittunik inulrammirnik inugiaktut imaalu kajumikpiaktumik inuugiakhilihaktut Kanatami. Ilihimajugut amigaittut nutaqqat inulrammiillu tamainni avikturnianni ikajuqtaujaariaqaqtut. Nunavut Kavamanga Palihimatkutlu angirutiqaqatun ihumagiyakhainik ihuinaaqtailiqinikkut qillaminuarlu uuktuutikhainnik ilaupkainikkut inulrammirnik ilaudjutikhainiklu nunamingni uuktuutikhanut ihuinnaaqtailitikhannullu nunamingni.

Hapkuat hivullitujakhat:

- Ikajuutikhanik inulramiit ajuqhautiqaqtunut, Nunavut Kavamatkut Palihimatkutlu havaqatigiirniaqtun nalvaaqhiyaangat qanuriliurutikharnik pittailiyaangat inulramiit ihuinaarninik imaalu ikajuutikhainnik ayuqhautigivaktanginut inulramiit ihuinaqhimaanginaqtun;
- Nunavut Kavamatkut Palihimatkutlu angiqatigiiktut havaqatigiiktukhaujut havaqatigiiktut tigumiaqtillu ilaujut: hamilatkut katimajit, nunalaani maligaliqiyut katimajit, kuatiqviingit, nunalaani kivgaqtuijut ikajuktiujut, munaqhitkut, annaktuijutlu apiqhuijit, allatlu piliuriamingni ihuaqtumik ihuaqhaidjutikhanik talvuuna ajuqhautigiluaqtanginut inulramiit ihuinaaqtunik hulilukaarutikhanik taimalu inulramiinun ihuinaaqtuliyunik;
- Palihimatkut aulahimaarniaqtun ihumagiplugit pidjutikhangit pittailinikkut tujuqtauhimaaqtun atuqtauniatlu ihuangitun angajarnaqtun taannganiklu taima ikiglivallidjutikhainnut aturningagut inulramiinunajuqhautavaktunun; imaalu
- Nunavut Kavamanga Palihimatkutlu aulaniaqtun ikajuutikhainnik ayuiqhautikhanik imaalu havaakhanginut iliharvikhainnik taimaitunik:
 - (i) Iliharvingni ilihaqtakhait;
 - (ii) Palihimat inulrammiirnik ajuiqhainikkut; imaaalu
 - (iii) Tamna Palihimat aujami ilihaqtunun iliharutikhaq.

Inminiiqtailinikkut, Pittailinikkut imaalu Ihumamikkut Inuuhiringnaqtunik Qaujimajakhainik

Inminiiirniq ajuqhautauhimmaaqpaktuq huli Nunavunmi. Piliurninga atulirnikhanut haffuma Nunavunmi Inminiiqtailinikkut Qanuriliurutikhanik ilitarijaujat hamna ajuqhautauvaktuq. Palihimatkut ilauhimmaakpaktut taffumani Nunavunmi Inminiiqtailinikkut Qanuriliurutikhanik.

Hapkuat hivulliutijakhat:

- Ihumaliurnikkut talvuuna inminiiqtailinikkut, Palihimatkut ukuallu Nunavut Kavamanga katimapkaivahungujut havaqatigiiktunik ihumaliurutikhainnik naunaijailutik ihuaqhailutiklu ajuqhautaujunik inminiiurutauvaktunik. Ilaulluarnirmingnut Nunavunmi Inminiiqtailinikkut Qanuriliurutikhanik, Palihimatkut atulirnikhanut imaalu muaqhilutik palihimanut pidjutiqaqtunik qanuriliurutikhanik ikajuutikhainnik tamaat hanaqidjutikhanut;
- Palihimatkut aullahimmarniaqtut ikajuutikhamingnik Ihumaliqinikkut Aanniqtuqaqqat Ikajuutikhamingnik ilihaktakhanik imaalu ilauhungujut iliharnikkut palihimat upalungaiqhimaginnik ammigaqhurnikkut qanurilijuqaqqata ihumaliqinikkut ajuqhautaujunik; unalu
- Palihimatkut ajuiqhaipkaihimarniaqtut palihimaujunut pidjutiqaqtunik ajuiqtakhainut pivalladjutikhanik inungnut ajuqhaqtunut ihumaliqtunulluuniit. Tamna ilihaktakhaq ajuiqharniaqtut atuqpagannik imaalu atuliqtitulituk:
 - Ajuqhautimut Ihuaqhainahuat & Ingattaaqtailinahuarutikhaniklu;
 - Iilitaqhitikhainnik Ihumaliqpiakhimajunut Ajuqhaqtunut Inungnut; unalu
 - Aullanikhanut Ihumamigut Hanairutikhainnik

Ilamingnit Ningaqtaunikkut (Inirnikhaaq, Aipaminut Nuttaqqanunlu Ningaqtaunikkut)

Nunavut Kavamanga ukuallu Palihimatkut ilitarihimajat ilagmingnit ningaqtaunikkut ajuqhautauqpiakpaktuq ilagiiktunut Nunavunmi imaalu havaktukhaujut ikajurianganni ningaqtauhimajut ningaqtaunirmik aimaviinni.

Hapkuat hivulliutijakhat:

- Palihimatkut ukuallu Nunavut Kavamanga havakhimmarniaqtut havaqatigilugit havaqatitik havagviujut ikajurahuaqtut ilagiiktunun ningaqtaunirmik Nunavunmi. Palihimatkut akhuuqpaktut qaujihainahuaqhutik tamainnik ningaqtauhimajunik ilagiinit ningaqtauhimajunik;
- Talvuuna ajurnautiqaqtunik ilaqarumi, Palihimatkut ihumaginiaqtan aturninga nunalaani havagviingit imaalu/imaaaluuniit inirnikhaat uqaudjjukhat;
- Atuliqpallianikhanut tuquffihuktitauhimajunut qaujimajamingnik pigiarutkhanik palihimaunikkut naunaiqtauhimajut ihuaqpiaktut atuqtauvakhimajut ikajuutauqpiarmata ajuqhautainnut inungnut. Palihimatkut ukuallu Nunavut Kavamanga havangniaqtut atulirnikhanut ikajuutikhanik havaamingni ningataunikkut;

- Nunavut Kavamanga akhuuqhimarniaqtut maniliqtuutikhat nunalaani aulaniqaqtun uqaudjiukhanik nunalaanilu maligaliqijikkut havaakhangit; unalu
- Nunavut Kavamanga ukuallu Palihimatkut ikiglinahuaqtat ilagiiktunit ningaqhirniq qiniqhiaplutik ihuaqhijuummiutikhanik atulirnikhanut munaqhinikhanullu *Ilagiiktut Pimmarlungnikkut Hattumiarutikhainut Maligaaq* atuqtauvagiakhanik ihuaqtumik ihuarnikhaniklu.

Ihuinnaaqtailiqikhainnik/ Ihuinaaqnikkut Ikigliijuummiutikhainiklu

Nunavummiutaupluta, akhuurutigivaktavut qajangnaittumik inuuhiringnaqtumiklu nunatingni, ilavullu, nutaqqavullu. Nunavut hakugikhivalliavaktut inuit ilagiiktullu iqhiuqhimaittumik aimavingmingni nunamingnillu, pittarangamik ikajuqtikhamingnik atuqtakhamingniklu iharigijamingnik ikajuqtikhailiurangamik ikajuqtaujarangamiklu hiovurannaqtumit aanniqtautinnatik.

Hapkuat hivulliutijakhat:

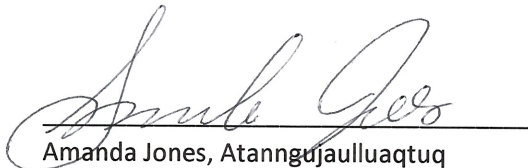
- Amigaittut katimajikhat havagviillu havaqatgiiktukhat, hiqquutikkut hivuurannaitkutikhanik iliharnikkut iliharvikhanik atuqtaulirniaqtut ihumagiplugit ihuatqijamik qajangnaitkutikhainnik nunallaani inuuhiringnaqtumiklu. Havaqatgiiktut tigumiaqtiujullu ilaujut Nunavut Kavamanga, Palihimatkut, kavamatuqatkut havagvingit, community members, non-government organizations, ukuallu Inuit Timiqutait; unalu
- Taanngaq ihuinaarutauulluakpaktuq hivajaqtullu ikajuqtikhailiuhutik Nunavunmi, Nunavut Kavamanga ukuallu Palihimatkut akhuuqpaktut ihuaqhainahuaqhutik aanniqaunirmit pidjutaujunik ihuinnarnimillu pidjutauhimajunik taangarnik niuvvajunit aangajaarnaqtuniklu ajuqhautiqaqtut nunaptingni.

Naittumik titiraqhimajuq

Ministaat Maligaliqijitkut Nunavunmi unalu Atan'ngujaluaq Palihimaq Palihimatkut "V" Havagviatilitaqhijut aullaninganik ilitarijaat aullaranginaqtumik pinahuarutaat akhuurutallu Palihimatkut havaktingita ikajuutaujuq Avikturnianut.

ASturnikhaat palihimatkut tuniplugit Nunavutnmiut aullajuittuq nunakkut ikajurnikhat akhuuqhimmaaqhutik uuktuqpaktut. Tamna naunaituq ikajuutikhaq Nunavunmiunun ilitarijahimajuq talvuuna uuktuutikhangit Palihimatku ihumagiluaqtanginnik kiudjutikhanik, pittiarutikhanik, ajuittiarutikhanik, itqumajuniklu uqaqtanginnik, havadjagiktunik pittiarijamingniklu.

Ihuatqijamik qajangnaitkutikhainnik nunallmaaluaani inuuhiringnaqtumiklu, imaatullu ikajuutikhainnik havaqatgiiklutik havaqatgiiktukhat nunatingni, pivalliadjutikhainnik hivurannaitumik aimaviptingni qajangnaitumiklu nunatingni Nunavunmi.

Amanda Jones, Atanngujauullaqtuq
Atan'ngujaluaq Palihimaaq
Palihimatkuni
"V" Havagvianni (Nunavut)

2019-05-30

Ublua

Nan'ngarijaujuq Jeannie Ehaloak
Ministaujuq Maligaliqijitkunni
Nunavut Kavamanga

2019-05-30

Ublua